

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 7. juuni 2022
(OR. en)

9934/22

AVIATION 109
DELECT 85

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	2. juuni 2022
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	C(2022) 3234 final
Teema:	KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../..., 2.6.2022, millega muudetakse määrust (EL) nr 748/2012 seoses proportsionaalsemate nõuete rakendamisega lennuspordis ja harrastuslennunduses kasutatavate õhusõidukite suhtes

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2022) 3234 final.

Lisatud: C(2022) 3234 final

Brüssel, 2.6.2022
C(2022) 3234 final

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

2.6.2022,

millega muudetakse määrust (EL) nr 748/2012 seoses proportsionaalsemate nõuete rakendamisega lennuspordis ja harrastuslennunduses kasutatavate õhusõidukite suhtes

SELETUSKIRI

1. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI TAUST

Amet leiab, et komisjoni määruses (EL) nr 748/2012 tuleks peamiselt lennuspordiks ja harrastuslendudeks ette nähtud õhusõidukite projekteerimise ja tootmise suhtes kehtestada proportsionaalsemad eeskirjad, ning sama arvamust on väljendatud ka määruses (EL) 2018/1139. Vastavalt määruse (EL) 2018/1139 artiklile 19 on Euroopa Komisjoni käsutuses teatavad vahendid, et suurendada selliseid eeskirju vastu võttes nende proportsionaalsust, samuti on eelkõige põhjendustes 6 ja 25 märgitud, et madalama riskitasemega lennundustoodete projekteerimise ja tootmisega tegelevatele organisatsioonidele tuleks anda võimalus esitada deklaratsioon selle kohta, et nende toote projekt vastab lennundussektori asjakohastele standarditele. Määruse (EL) 2018/1139 artikli 140 lõikega 3 on ette nähtud, et amet esitab ettepanekuid komisjoni määruse (EL) nr 748/2012 ja kohaldatavate sertifitseerimistingimuste muutmiseks, et kohandada neid peamiselt lennuspordiks ja harrastuslendudeks ette nähtud õhusõidukite osas vastavalt kõnealusele määrusele.

Käesolevas ettepanekus esitatud eeskirjad võimaldavad selle proportsionaalsuse tagada järgmiste meetmete abil:

- (a) lihtsustatakse nõudeid ja protsesse, mida taotleja peab järgima peamiselt lennuspordiks ja harrastuslendudeks ette nähtud toote tüübisertifikaadi (või täiendava tüübisertifikaadi) saamiseks;
- (b) kohandatakse nõudeid ja protsesse, millega teatavate tootekategooriate puhul on ette nähtud võimalus esitada ametile deklaratsioon selle kohta, et tema toote projekt vastab eelnevalt kindlaksmääratud tehnilistele kirjeldustele, selle asemel et taotleda asjaomasele tootele EASA sertifikaati;
- (c) peamiselt lennuspordiks ja harrastuslendudeks ette nähtud toodete projekteerimise ja tootmisega tegelevatele organisatsioonidele antakse võimalus kasutada heakskiidu asemel deklaratsiooni, millega tõendatakse oma projekteerimis- või tootmissuutlikkust ning vastavust asjakohastele organisatsioonilistele nõuetele.

Tehakse ettepanek lisada komisjoni määrusele (EL) nr 748/2012 sellekohane lisa (Ib lisa), kus esitatakse asjakohased meetmed ning proportsionaalsed, kulutõhusad ja paindlikud eeskirjad selle lennundussektori valdkonna reguleerimiseks. Nende erieeskirjadega välditakse tarbetu haldus- ja finantskoormuse tekitamist kõnealuste madalama riskitasemega toodete tootjatele ja käitajatele, tagades samas vajaliku ohutustaseme.

2. ÕIGUSAKTI VASTUVÕTMISELE EELNENUD KONSULTEERIMINE

Määruse (EL) 2018/1139 artikli 128 lõike 4 kohaselt konsulteerib komisjon enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega. Delegeeritud õigusakti eelnõu esitati liikmesriikide esindajatest koosnevale lennuohutuse eksperdirühmale 17. veebruaril 2022 toimunud koosolekul. Käesolev delegeeritud õigusakt põhineb EASA arvamusel nr 05/2021, mille sisu arutati sihipäraste konsultatsiooniseminaride ja asjaomaste nõuandvate organitega esialgse materjali üle peetud konsultatsioonide käigus.

3. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI ÕIGUSLIK KÜLG

Määruse (EL) 2018/1139 artikli 128 lõike 4 kohaselt konsulteerib komisjon enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema

õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega. Delegeeritud õigusakti eelnõu esitati liikmesriikide esindajatest koosnevale lennuohutuse eksperdirühmale 17. veebruaril 2022 toimunud koosolekul. Käesolev delegeeritud õigusakt põhineb EASA arvamusel nr 05/2021, mille sisu arutati sihipäraste konsultatsiooniseminaride ja asjaomaste nõuandvate organitega esialgse materjali üle peetud konsultatsioonide käigus.

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

2.6.2022,

millega muudetakse määrust (EL) nr 748/2012 seoses proportsionaalsemate nõuete rakendamisega lennuspordis ja harrastuslennunduses kasutatavate õhusõidukite suhtes

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrust (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91,¹ eriti selle artikli 19 lõiget 1 ja artikli 62 lõiget 13,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni määruses (EL) nr 748/2012² on sätestatud nõuded tsiviillennunduses kasutatavate õhusõidukite ja nendega seotud toodete, osade ning seadmete, näiteks mootorite, propellerite ja õhusõidukitele paigaldatavate osade lennukõlblikkuse ja keskkonnaohutuse sertifitseerimise kohta.
- (2) Vastavalt määruse (EL) 2018/1139 artikli 140 lõikele 3 tuleb lennuspordiks ja harrastuslendudeks ette nähtud õhusõidukite suhtes kohaldada lihtsaid ja proportsionaalseid eeskirju, et vältida tarbetu haldus- ja finantskoormuse tekitamist selliste õhusõidukite projekteerimise ja tootmisega tegelevatele organisatsioonidele. Need eeskirjad peavad olema proportsionaalsed, kulutõhusad ja paindlikud ning samas tagama vajaliku ohutustaseme.
- (3) Lennuspordis ja harrastuslennunduses kasutatavate teatavate tootekategooriate projekteerimise ning tootmisega tegelevatel organisatsioonidel tuleks võimaldada projekteerimistingimustele vastavuse sertifitseerimise asemel esitada deklaratsioon selle kohta, et õhusõiduki konstruktsioon ning selle mootori ja propelleri projekt (vajaduse korral) vastavad lennundussektori asjakohastele standarditele, kui seda peetakse vastuvõetavat ohutustaset tagavaks meetmeks.
- (4) Ka lennuspordis ja harrastuslennunduses kasutatavate toodete projekteerimise ning tootmisega tegelevatele organisatsioonidele tuleks anda võimalus kasutada selliste toodete sertifitseerimiseks proportsionaalsemat protsessi.
- (5) Lennuspordis ja harrastuslennunduses kasutatavate toodete projekteerimise ning tootmisega tegelevatele organisatsioonidele tuleks anda võimalus organisatsiooni

¹ ELT L 212, 22.8.2018, lk 1.

² Komisjoni 3. augusti 2012. aasta määrus (EL) nr 748/2012, millega nähakse ette õhusõidukite ja nendega seotud toodete, osade ja seadmete lennukõlblikkuse ja keskkonnaohutuse sertifitseerimise ning projekteerimis- ja tootjaorganisatsioonide sertifitseerimise rakenduseeskirjad (ELT L 224, 21.8.2012, lk 1).

heakskiidu taotlemise asemel deklareerida oma pädevust projekteerida ja toota tooteid ning osi. Kõnealustel organisatsioonidel peaks olema võimalik kasutada olemasolevaid heakskiite, et tõendada oma pädevust tegeleda projekteerimise ja tootmisega.

- (6) Lisaks tuleks kehtestada keskkonnanõuded selliste toodete suhtes, mille projekteerimisel tuleb esitada deklaratsioon projekteerimistingimustele vastavuse kohta. Sellised keskkonnakaitse nõuded peaksid põhinema rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni³ 16. lisa I, II ja III kõite nõuetel, et tagada keskkonnakaitse ühtlane tase olenemata sellest, kas toote suhtes kohaldatakse tüübisertifitseerimist või projekteerimistingimustele vastavuse deklaratsiooni.
- (7) Seepärast tuleks määrust (EL) nr 748/2012 vastavalt muuta.
- (8) Organisatsioonidele, kes tegelevad peamiselt lennuspordis ja harrastuslennunduses kasutatavate õhusõidukite projekteerimise ning tootmisega, tuleks ette näha piisav üleminekuperiood, et nad saaksid end uute eeskirjade ja menetlustega vastavusse viia.
- (9) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed põhinevad EASA arvamusel nr 05/2021,⁴ mis on vastu võetud määruse (EL) 2018/1139 artikli 76 lõike 1 alusel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) nr 748/2012 muudetakse järgmiselt.

- (1) Pealkiri asendatakse järgmisega:

„KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 748/2012,

3. august 2012,

millega nähakse ette õhusõidukite ja nendega seotud toodete, osade ja seadmete lennukõlblikkuse ja keskkonnaohutuse sertifitseerimise või deklareerimise ning projekteerimis- ja tootjaorganisatsioonide pädevusnõuetega seotud rakenduseeskirjad

(uuesti sõnastatud)“;

- (2) Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

Kohaldamisala ja mõisted

1. Käesoleva määrusega nähakse kooskõlas määruse (EL) 2018/1139 artiklitega 19 ja 62 ette ühised tehnilised nõuded ja haldusmenetlused lennundustoodete

³ Chicagos 7. detsembril 1944 allkirjastatud rahvusvaheline tsiviillennunduse konventsioon (edaspidi „Chicago konventsioon“).

⁴ Euroopa Liidu Lennundusohutusameti 22. oktoobri 2021. aasta arvamus 05/2021 (Osa 21 Light – Lennuspordis ja harrastuslennunduses kasutatavate õhusõidukite ning nendega seotud toodete ja osade projekteerimistingimustele vastavuse sertifitseerimine ja deklareerimine ning organisatsioonide projekteerimis- ja tootmispädevuse deklareerimine), <https://www.easa.europa.eu/document-library/opinions/opinion-052021>

ning nende osade ja seadmete lennukõlblikkuse ning keskkonnaohutuse sertifitseerimise kohta ja täpsustatakse järgmist:

- (a) tüübisertifikaatide, piiratud tüübisertifikaatide, täiendavate tüübisertifikaatide ja tüübisertifikaatide muudatuste väljaandmine;
- (b) lennukõlblikkussertifikaatide, piiratud lennukõlblikkussertifikaatide, lennulubade ning käitamissertifikaatide väljaandmine;
- (c) kinnitatud remondiprojektide väljaandmine;
- (d) keskkonnakaitse nõuetele vastavuse näitamine;
- (e) mürasertifikaatide ja piiratud mürasertifikaatide väljaandmine;
- (f) toodete, osade ja seadmete kindlakstegemine;
- (g) teatavate osade ja seadmete sertifitseerimine;
- (h) projekteerimis- ja tootjaorganisatsioonide sertifitseerimine;
- (i) lennukõlblikkust käsitlevate ettekirjutuste väljaandmine;
- (j) projekteerimistingimustele vastavuse deklaratsioonide koostamine ja nende deklaratsioonide muutmine;
- (k) projekteerimis- ja tootmispädevuse deklaratsioonide koostamine.

2. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (a) „JAA“ – Ühinenud Lennuametid (Joint Aviation Authorities);
- (b) „JAR“ – ühtsed lennundusnõuded (Joint Aviation Requirements);
- (c) „osa 21“ – õhusõidukite ning nendega seotud toodete, osade ja seadmete ning käesoleva määruse I lisas (osa 21) sätestatud projekteerimis- ja tootjaorganisatsioonide sertifitseerimise nõuded ja menetlused;
- (d) „osa 21 Light“ – käesoleva määruse Ib lisas (osa 21 Light) sätestatud nõuded ja menetlused, milles käsitletakse peamiselt lennuspordiks ja harrastuslendudeks ette nähtud õhusõidukite ning nendega seotud toodete ja osade sertifitseerimist või projekteerimistingimustele vastavuse deklaratsiooni ning organisatsioonide projekteerimis- ja tootmispädevuse deklaratsiooni;
- (e) „peamine tegevuskoht“ – ettevõtja peakontor või registreeritud asukoht, kus toimub põhiline finantstegevus ja käesolevas määruses osutatud tegevuse kontrollimine;
- (f) „artikkel“ – tsiviilõhusõidukis kasutatavad osad ja seadmed;
- (g) „ETSO“ – Euroopa tehnilised normatiivid. Euroopa tehnilised normatiivid on üksikasjalik lennukõlblikkusspetsifikaat, mille Euroopa Lennundusohutusamet (edaspidi „amet“) on välja andnud, et tagada vastavus käesoleva määruse nõuetele, ja mis on konkreetsete artiklite jaoks minimaalne tehniline standard;
- (h) „EPA“ – osade Euroopa nõuetele vastavuse kinnitus. Artikli osade Euroopa nõuetele vastavuse kinnitus tähendab seda, et artikkel on valmistatud kooskõlas heakskiidetud projekteerimisandmetega, mis ei kuulu asjaomase toote tüübisertifikaadi omanikule, välja arvatud ETSO nõuetele vastavad artiklid;

- (i) „ELA1 õhusõiduk“ – kõik järgmised Euroopa kerged mehitatud õhusõidukid:
- i) lennuk maksimaalse stardimassiga kuni 1 200 kg, mida ei liigitata keerukaks mootorõhusõidukiks;
 - ii) purilennuk või mootorpurilennuk maksimaalse stardimassiga kuni 1 200 kg;
 - iii) õhupall, mille õhku tõstmiseks kasutatava gaasi või kuuma õhu maht ei ole suurem kui 3 400 m³ kuumaõhu-õhupallide puhul, 1 050 m³ gaasiga täidetud õhupallide puhul ning 300 m³ ankurdatud ja gaasiga täidetud õhupallide puhul;
 - iv) õhulaev, mis on ette nähtud kuni neljale sõitjale ning mille õhku tõstmiseks kasutatava gaasi või kuuma õhu maht ei ole suurem kui 3 400 m³ kuuma õhuga täidetud õhulaevade puhul ja 1 000 m³ gaasiga täidetud õhulaevade puhul;
- (j) „ELA2 õhusõiduk“ – kõik järgmised Euroopa kerged mehitatud õhusõidukid:
- i) lennuk maksimaalse stardimassiga kuni 2 000 kg, mida ei liigitata keerukaks mootorõhusõidukiks;
 - ii) purilennuk või mootorpurilennuk maksimaalse stardimassiga kuni 2 000 kg;
 - iii) õhupall;
 - iv) kuumaõhu-õhulaev;
 - v) gaasiga täidetud õhulaevad, mis vastavad kõikidele järgmistele tingimustele:
 - staatiline raskus muutub maksimaalselt 3 %;
 - tõukejõu vektor ei ole muudetav (v.a tõukejõu ümberpööramine);
 - tavapärase ja lihtsa konstruktsiooniga struktuur, juhtimissüsteem ja ballonetisüsteem;
 - võimenduseta juhtimisseadmed;
 - vi) tiivikõhusõiduk maksimaalse stardimassiga (MTOM) kuni 600 kg, mis on lihtsa konstruktsiooniga ja ette nähtud kuni kahele sõitjale ning millel ei ole turbiin- ja/või rakettmootorit; lubatud kasutada ainult päevastel VFR-lendudel;
- (k) „käitussobivuse andmed“ – andmed, mis on õhusõiduki tüübisertifikaadi, piiratud tüübisertifikaadi või täiendava tüübisertifikaadi osa ning mis sisaldavad kõike järgnevat:
- i) piloodi tüübipädevuskoolituse miinimumõppekava, sh tüübipädevuse kindlaksmääramine;
 - ii) lennuimitaatorite objektiivset kvalifitseerimist toetavate õhusõiduki valideerimise lähteandmete ulatuse kindlaksmääramine või nende ajutiseks kvalifitseerimiseks vajalikud täiendavad andmed;

- iii) piloodi tüübipädevuse koolituse miinimumõppekava, sh tüübipädevuse kindlaksmääramine;
- iv) tüübi või variandi kindlaksmääramine salongitöötajate jaoks ja tüübikohased andmed salongitöötajate koolitamiseks;
- v) minimaalvarustuse põhiloetelu.“;

(3) artikkel 2 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 2

Toodete, osade ja seadmete sertifitseerimine

1. Toodetele, osadele ja seadmetele antakse välja I lisa (osa 21) nimetatud sertifikaadid.
2. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 võib allpool loetletud toodete kohta välja anda ka Ib lisa (osa 21 Light) nimetatud sertifikaate:
 - (a) lennuk maksimaalse stardimassiga (MTOM) kuni 2 000 kg, mille suurim lubatud istekohtade arv on neli;
 - (b) purilennuk või mootorpurilennuk maksimaalse stardimassiga kuni 2 000 kg;
 - (c) õhupall;
 - (d) kuumaõhu-õhulaev;
 - (e) gaasiga täidetud reisiõhulaev, mis on ette nähtud kuni neljale inimesele;
 - (f) tiivikõhusõiduk maksimaalse stardimassiga kuni 1 200 kg, mille suurim lubatud istekohtade arv on neli;
 - (g) kolbmootor või fikseeritud sammuga propeller, mis on ette nähtud paigaldamiseks alapunktides a–f osutatud õhusõidukile või
 - (h) autožiiro.
3. Erandina käesoleva artikli lõigetest 1 ja 2 võib allpool loetletud toodete kohta esitada ka Ib lisa (osa 21 Light) kohase projekteerimistingimustele vastavuse deklaratsiooni:
 - (a) lennuk maksimaalse stardimassiga kuni 1 200 kg, millel ei ole reaktiivmootorit ja mille suurim lubatud istekohtade arv on kaks;
 - (b) purilennuk või mootorpurilennuk maksimaalse stardimassiga kuni 1 200 kg;
 - (c) õhupall, mis on ette nähtud kuni neljale inimesele;
 - (d) kuumaõhu-õhulaev, mis on ette nähtud kuni neljale inimesele.
4. Erandina käesoleva artikli lõigetest 1–3 ei kohaldata I lisa (osa 21) ning Ib lisa (osa 21 Light) alajagude H ja I sätteid sellise õhusõiduki, sealhulgas sellesse paigaldatud toodete, osade ja seadmete suhtes, mis ei ole registreeritud mõnes liikmesriigis. Samuti ei kohaldata nende suhtes I lisa (osa 21) A jao P alajao ja Ib lisa (osa 21 Light) A jao P alajao sätteid, välja arvatud juhul, kui liikmesriik on ette näinud õhusõiduki identifitseerimismärgid.“;

(4) lisatakse artikkel 2a:

„Artikkel 2a

Üleminekukord, mida kohaldatakse varem I lisa (osa 21) alusel välja antud sertifikaatide suhtes

1. Sellise kehtiva tüübisertifikaadi või täiendava tüübisertifikaadi omanik, mille amet on I lisa (osa 21) alusel välja andnud või mis loetakse ameti poolt I lisa (osa 21) alusel välja antuks, võib kuni [väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: **kolm aastat pärast jõustumiskuupäeva**] esitada ametile taotluse jätta alates kõnealusest kuupäevast kehtima Ib lisa (osa 21 Light) kohase sertifikaadi alusel heakskiidetud tüübiprojekti, tingimusel et kõnealuse sertifikaadiga hõlmatud toode kuulub artikli 2 lõike 2 kohaldamisalasse.
2. Lõike 1 kohase taotluse esitamise korral kohaldatakse asjaomase tüübisertifikaadi või täiendava tüübisertifikaadi suhtes alates lõikes 1 osutatud kuupäevast Ib lisa (osa 21 Light) sätteid, milles käsitletakse tüübisertifikaate või täiendavaid tüübisertifikaate. Amet muudab vastavalt tüübisertifikaadi andmelehte või täiendava tüübisertifikaadi andmelehte.“;

(5) artikli 3 lõiked 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

3. Toodete puhul, mille tüübisertifitseerimise menetlus toimus JAA või liikmesriigi kaudu 28. septembril 2003, kohaldatakse järgmisi sätteid:
 - (a) kui toodet sertifitseerib mitu liikmesriiki, võetakse aluseks kõige edenenumas arengujärgus olev menetlus;
 - (b) I lisa (osa 21) punkti 21.A.15 alapunkte a, b ja c ei kohaldata;
 - (c) erandina I lisa (osa 21) punktist 21.B.80 on tüübisertifitseerimisalusteks JAA või vajaduse korral liikmesriigi tüübisertifitseerimisalused, mis kehtivad sertifikaadi taotlemise kuupäeval;
 - (d) I lisa (osa 21) punkti 21.A.20 alapunktide a ja d täitmisel loetakse, et JAA või liikmesriigi menetluste kohaselt avastatud nõuetele vastavusega seotud puudused on kindlaks teinud amet.
4. Toodete puhul, millel on riigisisene tüübisertifikaat või sellega samaväärne sertifikaat ja millega seotud muudatuse sertifitseerimismenetlust ei olnud liikmesriik käesolevale määrusele vastava tüübisertifikaadi määramise ajaks lõpetanud, kohaldatakse järgmisi sätteid:
 - (a) kui sertifitseerimismenetlust teostas mitu liikmesriiki, võetakse aluseks kõige edenenumas arengujärgus olev menetlus;
 - (b) I lisa (osa 21) punkti 21.A.93 ei kohaldata;
 - (c) kohaldatava tüübisertifitseerimise alus on JAA või vajaduse korral liikmesriigi tüübisertifitseerimise alus, mis kehtib muudatuse heakskiitmise taotluse kuupäeval;
 - (d) I lisa (osa 21) punkti 21.B.107 täitmisel loetakse, et JAA või liikmesriigi menetluste kohaselt avastatud vastavusalased puudused on kindlaks teinud amet.“;

(6) artikli 8 lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

- „2. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 võib füüsiline või juriidiline isik, kes vastutab selliste toodete projekteerimise eest ja kelle peamine tegevuskoht on liikmesriigis ning kes taotleb või omab sertifikaati toodete projekteerimiseks või muutmiseks või remontimiseks, tõendada oma pädevust ka vastavalt Ib lisale (osa 21 Light) kooskõlas artikli 2 lõikega 2.
3. Füüsilised või juriidilised isikud, kes tegelevad selliste õhusõidukite projekteerimisega, mille kohta tuleb esitada artikli 2 lõikes 3 osutatud projekteerimistingimustele vastavuse deklaratsioon, ei pea tõendama oma pädevust.“;

(7) artiklisse 8 lisatakse lõige 5:

- „5. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 võib organisatsioon, mille peamine tegevuskoht on ELi mittekuuluv riigis, tõendada oma pädevust sertifikaadiga, mille kõnealune riik on asjaomase toote, osa või seadme kohta välja andnud vastavalt I lisale (osa 21), tingimusel et:
 - (a) kõnealune riik on projekteerimisriik;
 - (b) amet on kindlaks määranud, et kõnealuse riigi süsteem hõlmab samasugust nõuetele vastavuse kontrollimise sõltumatut taset, nagu on ette nähtud käesolevas määruses, kas samaväärse organisatsioonide sertifitseerimise süsteemi või kõnealuse riigi pädeva asutuse otsese osalemise kaudu.“;

(8) artikli 9 lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

- „2. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 võib füüsiline või juriidiline isik, kelle peamine tegevuskoht on liikmesriigis ja kes vastutab toodete ning nende osade ja seadmete tootmise eest, tõendada oma pädevust ka vastavalt Ib lisale (osa 21 Light) kooskõlas artikli 2 lõikega 2.
3. Pädevuse tõendamist vastavalt lõigetele 1 või 2 ei nõuta, kui tootjaorganisatsioon või füüsiline või juriidiline isik teostab järgmist tootmistegevust:
 - (a) selliste osade või seadmete tootmine, mille tohib kooskõlas I lisaga (osa 21) paigaldada tüübisertifikaadiga hõlmatud tootesse, ilma et nendega peaks kaasas olema käitamissertifikaat (st EASA vorm 1);
 - (b) selliste osade tootmine, mille tohib kooskõlas Ib lisaga (osa 21 Light) paigaldada õhusõidukisse, mille kohta on esitatud projekteerimistingimustele vastavuse deklaratsioon, ilma et nendega peaks kaasas olema käitamissertifikaat (st EASA vorm 1);
 - (c) selliste õhusõidukite tootmine, mille kohta on esitatud artikli 2 lõikes 3 osutatud projekteerimistingimustele vastavuse deklaratsioon, ja sellisele õhusõidukile paigaldada lubatud osade tootmine. Sel juhul toimub asjaomane tootmistegevus kooskõlas Ib lisa (osa 21 Light) A jao R alajaoga.“;

(9) Artikkel 10 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 10

Ameti võetavad meetmed

1. Amet töötab välja nõuete täitmise vastuvõetavad viisid, mida pädevad asutused, organisatsioonid ja töötajad võivad kasutada käesoleva määruse I lisa (osa 21) ja Ib lisa (osa 21 Light) sätete järgimise tõendamiseks.
 2. Nõuete täitmise vastuvõetavate viisidega, mille amet välja annab, ei kehtestata uusi nõudeid ega muudeta leebemaks käesoleva määruse I lisa (osa 21) ja Ib lisa (osa 21 Light) nõudeid.“;
- (10) I lisa (osa 21) muudetakse vastavalt käesoleva määruse I lisale.
- (11) Lisatakse Ib lisa (osa 21 Light), mis on esitatud käesoleva määruse II lisas.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: **üks aasta** pärast jõustumiskuupäeva].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 2.6.2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN